

Izaja razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Enostolpna peti-
tvestica K 1'80, osmrtice
in zahvale po K 3'—, raz-
glasi in poslano vrstica po
K 2'60; večkrat, objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Posamezna šteč. stane
60 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 120, za pol
leta K 60, za četrt leta
K 30, za mesec K 10.
Za Nemčijo celo leto K 132,
za ostalo tujino in Ameriko
K 140. — Reklame se za
list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Klerikalna vlada!

Zaman pričakuje delovno ljud-
stvo, da se izboljšajo življenjske raz-
mere. Vlade pridejo in gredo zopet,
vse pa vstala pri starem. Pri nas
vladajo vsepovsod pravzaprav le ka-
pitalisti in verižniki, ki so nemoteno
na svojem grdem poslu. Draginja na-
rašča od dne do dne. Klerikalizem
ponosno dviga svojo glavo, kakor
pred vojno. Socialisti smo nekoliko
mesecev poskušali napraviti red v
državi in varovati koristi delavnega
ljudstva. Ni šlo vse po naši želji, za-
to, ker so nam tako v centralni, ka-
kor tudi v pokrajinski vladi, naspro-
tivali združeni zastopniki kapitalisti-
čnega razreda, tako od klerikalne,
kakor tudi od liberalne strani. Trudili
so se naši zastopniki v vladi, da
spravijo ta nerodni in korumpirani
državni voz vsaj tako daleč, da bi
prišlo do volitev in da izreče pri teh
ljudstvo svojo uničujočo sodbo nad
kapitalističnim razredom. Res, z ve-
liko težavo in velikim samozatajeva-
niem je naša stranka, ki je zastopni-
ca razredno-zavednega, socijalno-de-
mokratičnega delovnega ljudstva,
priglasila tako daleč, da je bilo treba
določiti le še volilni dan. Tega reak-
cionarni elementi niso hoteli. Kleri-
kalci so se volitvam ušli na vso
moč in posrečilo se jim je priti zopet
na krmilo. Tam, kjer je v stari Av-
striji sedel Sturški, tam sedita danes
reakcionarna Korošec in Protič, tam,
kjer je sedel nekdo dr. Šusteršič,
tam sedita danes njegov sosesličenec
Janko Breic. Prvo delo te reakcio-
narno-klerikalne vlade je bilo, da le
volitve, ki so bile že na vidiku, zopet
odgodijo. Ne samo to: Podražila je
tudi kruh. Odpravila je akcijo za ce-
nejša živila. Da se odkriža svolega
najbolj nevarnega političnega tekme-

ca, industrijskega delavstva, dela
naivečije težave industriji pri nabavi
potrebnih surovin. Njih geslo je: To
varne naj se zapro, delavci naj gredo
na dnino h kmetom in velenosetnikom.
Poslala je ta vlada svoje em-
sarske med ljudi, da delajo med njimi
zdravo in razpor. Deli in vlada! —
to je geslo klerikalne vlade. Veliko-
poteznega ne znao ti ljudje nič, zato
ne delajo drugega, kot da spravljajo
svoje verne ovčice in prodance k
vladnim laslom. Država pa ne more
nikamor napred. Vsa oblast se opira
le na vojaške batone. Poštene ljudi
zapirajo in črnijo, lumpom dajo pro-
ste roke in jih še podpirajo.

Naša stranka stoji v odločni opo-
ziciji in tiri, da se da ljudstvu pravi-
ca, da samo napravi red. Tiriemo
volitve, tirjamo vsakdanji kruh. Vsa
reakcionarna politika temelji po sta-
rih, izkušnih praktikah ljudstvu pravi-
co in kruh. Klerikalna je vlada! Naj
stori, kar ljudstvo hoče. Naj da
delavstvu pravice, kakoršne ima isto
že v drugih državah. Naj mu da žive-
že! Naj mu da volitve! Naj mu da za
delo denar, ki je kaj vreden! Naj pri-
me kapitaliste pošteno za mošnjiček!
Naj uvede vojno-dobičarski davek!
Naj izvede takšno oddajo premo-
ženja! Naj mu noceni obleko in obu-
te! Naj skratka ustvari, takšne živ-
ljenjske pogoje, da bo ljudstvo moglo
človeku primerno živeti!

Klerikalni ministri hočejo mastne
plače, ne delajo pa nič. Ne skrbijo
za železnice, niti za potrebne sirovi-
ne, niti za red v aprovizaciji. Proč s
klerikalno vlado, proč s klerikalno
korupcijo, proč s farbarji delavnega
ljudstva, sem z volitvami in pravica-
mi za ljudstvo!

Obubožanje sveta.

Neverjetno hitri razvoj človeške
produkcije in neizmerna pomnožitev
sador človeškega dela, ki je rezultat
tehnične preobrata zadnjega sto-
letja, sta mogočno vplivala na pre-
hranjevalne razmere vsega sveta.
Tekom stoletij ugodnega razvoja le
prebivalstvo Evrope naraslo do za-
četka devetnajstega stoletja na 187
milijonov ljudi; od leta 1801. do 1912.
pa le to število naraslo na 450 milio-
nov. Kakor razvidno, se je prebi-
valstvo pomnožilo za dva in polkrat.
Istočasno pa je Evropa obljubila tudi
še Ameriko; kati med tem ko so
združene države imele do začetka
devetnajstega stoletja le pet milio-
nov ljudi, jih danes štejejo že nad
110 milijonov. Strojni obrat, ki le
ročno delo pototeril, gigantski raz-

mah prometa, ki le Evropi omogočil
dovoz živil in surovin v velikanski
množini iz drugih delov sveta, ter
nova oblika obdelovanja zemlje, ki le
podvoila poljedelske produkte, je
zmožila vzdrževati trojno število lju-
di in jim le celo v veliki meri olaj-
šala življenje v primeri z nerazvitim
produkcijskim načinom predkapita-
listične dobe.

Rast blagostanosti in števila ljudi je
odvisna od rasti nakupičene mno-
žine blaga. Človeška družba more
porabiti samo en del tega blaga; dru-
gi del pridelanega blaga na mora
upotrebiti za trajno razširjevanje
produkcijskega aparata. Ker pa se
prebivalstvo vsako leto pomnoži za
več milijonov, treba le vedno novih
virov, treba le več poljedelskih pro-

duktov, novih hiš, novih prometnih
cest, novih strojev, novih rudnikov,
skratka treba le vedno več blaga. Ali
še napredek v produkciji in naku-
pičenju (akumulaciji) zagotavlja rasti
prebivalstva in bogastva.

Svetovna vojna je domala preki-
nila vso produkcijo svetovnega bla-
ga, čeprav delo v tem času ni poč-
valo. Izdelovalo se namreč ni toliko
življenjskih, marveč po večini le vo-
jnih potrebščin. Plavži niso topili že-
leza za železniške tračnice, temveč
za bombe, ne za stroje, temveč za
kanone, kemične tovarne niso izdela-
vale dušika za umetna gnojila, tem-
več za smodnik, voli in konji niso
vlačili plugov, temveč municijske
vozove in topove. Železnice in ladje
pa so mesto živil in surovin preva-
žale čete in vojni materiali. V zad-
njih petih letih so ljudje večinoma
živeli le od nakupičenih zalog blaga,
od akumulacijske množine. Produk-
cijski aparat se je v tem času skrčil
in obrabil, ni se pa razširil ali obno-
vil. Prometne razmere so bile razru-
šene, površina obdelane zemlje se je
zmanjšala, poljedelski produkti skr-
čili vsled utrujenosti zemlje in šte-
vilo živine je silno padlo. Konsum
svetovnega pridelka premoža znaša
približno dva in en četrt milijona ton,
pšenice preko 300.000 ton, amerikan-
skega bombaža 8.300 in sladkorja
6.200 ton. V primeri z letom 1913, je
padla v letu 1919, premožovna pro-
dukcija Anglije in Francije za 32%,
Nemčije za 38%, Belgije za 22% in
Čehoslovaške za 21%. Nakupičene
množine blaga so se med vojno moč-
no skrčile, rezultat človeškega de-
la se je znižal skoro za eno tretjino,
število ljudi pa le kljub vojni le ne-
znatno manjša. Da torej vse člo-
veštvo trpi na pomanjkanju blaga, je
neizbežljiva posledica vojnega upo-
stošenja.

Stisko pa, v kateri se nahaja da-
nes ves svet vsled vojne, povrhga
povečanje še kapitalistični družabni
red. Kajti pomanjkanje trpi le ogrom-
na večina človeštva, razred nepo-
sedujočih, ki le vsled vojne po šte-
vilu silno narasel. Posedujoči razred
danes živi, kakor da bi vojne sploh
nikdar ne bilo in le živel tako tudi
med vojno in ni pogrešal niti v tem
času udobnosti, niti luksusa. Stradal
in zmrzoval le je revež in samo ta le
prenašal vse gorje, vse križe in te-
žave, ki mu jih le na njegova ramena
naprtla mednarodna buržoazija.

Isti sistem kapitalistične razde-
litve blaga, ki postrle krizo v no-
tranosti vsake gospodarske enote,
slabša tudi svoje posledice v gospo-
darski skupnosti vseh narodov. Voj-
na ni v enaki meri gospodarsko upo-
stošila vseh delov sveta. Največ je

trpela Evropa, tako da so celo čisto
agrarne dežele, kakor le n. pr. Polj-
ska, vezane na inozemski dovoz ži-
vil, dočim recimo Zedinjene države
ameriške še vedno razpolagajo z
ogromnimi množinami žita, mesa in
bombaževine. V Avstraliji in Novi
Zelandski so nakupičene velikanske
zaloge volne, v Afriki, Indiji in Mon-
goliji, predvsem pa v dolini reke
Jangtse-kiang, kjer se pridobiva naj-
več kož goveje živine in bivolov,
čaka ogromna množina blaga na iz-
voz. Pšenica, meso, bombaž in kože
pa za kapitalistični svet niso pre-
meti, s katerimi bi se bogatili njho-
vi imetniki; to blago ni namenjeno,
da zadovolji potrebe človeštva, mar-
več le nenasitnemu profitarstvu. Ka-
pitalist odda blago le proti plačilu
v gotovem denarju ali za dobro ga-
rantirani kredit. Obubožana Evropa
pa nima niti blaga, s katerim bi pla-
čala, niti nima dobro fundirane
kredita. Posledica tega je, da sve-
tovni kapitalisti močno podražene
surovine in preostanke živil le pola-
goma in v malih količinah dovažajo
iz drugih delov sveta v Evropo, s č-
mer gvirajo zopetno vpostavitve ev-
ropske produkcije. Pri tem silno trpi
evropski konsum, ker Evropa ne
more plačati živil, surovin in indu-
strijskih produktov Amerike in osta-
ne vse to na trgu nerazprodano.
Ameriška industrija zastaja, brezpo-
selnost in draginja narašča, ker je
dežela z lastnimi izdelki preplavl-
jena. Evropo na tlači gospodarska
kriza vsled premajhne produkcije.
Tako torej povečuje nesmisel kapi-
talističnega gospodarskega reda
uboštvo sveta.

Rešitev iz te zagate je možna
edino le v delu in dvigjenju produk-
cije. Kljub tej resnici pa buržoazija
kaj rada zvali vso krivdo pomanj-

kana in bede na delavstvo, ki nima
več pravega veselja do dela, kar pa
je le naravna in psihološka posled-
ica učinkov svetovne vojne. Prole-
tarijatu so se po tej vojni na široko
odprle oči. Spoznal je, kak strašen
nesmisel in krivica da je, kapitali-
stičen način gospodarstva. In dej-
stvo je, da je pet let vojne voljo
za socijalizem utrdilo v najširših
proletarskih masah. Stara kapitali-
stična delovna disciplina je razru-
vana in po celem svetu odmeva klic
po socijalizmu, po socijalizaciji.
Predvsem rudarji v Evropi in Ame-
riki so se dvignili z elementarno silo,
zahtevajo socijalizacijo. Beda in
stiska, ki je nastala, hoče socijali-
stične organizacije produkcije, ki bo
slonela na socijalistični delovni di-
sciplini! Ali še enkrat je zmagal
vladni instrument kapitalizma: ru-
darske stavke v Nemčiji, Angliji,
Poljski, Čehoslovaški in v Zedinje-
nih državah so se zrušile. Delavci
so se sicer povrnil v rudokope, ali
brez pravega veselja do dela. Kapi-
talistični gospodarji so mislili, da
bodo lahko s strojnimi in bajonet
vpostavili zopet staro delovno di-
sciplino, ali utrdili so s tem v delav-
stvu le še bolj zavest, da se svet še
ni izpremenil, da delavčev del ni
namenjen v korist skupnosti, tem-
več, da vsvarja še nadalje bogastvo
posedujočega razreda.

Zopetno oživotorjenje veselja do
dela, ki je predpogoj za pospešitev
produkcije, ter odprava uboštvu,
sveta — je mogoče le v znamenju
socijalizma! Nikdar še človeštvo
nune potrebe socijalizma ni občutilo
s tako elementarno silo, kakor da-
nes, v času največje bede, največje-
ga pomanjkanja in neznosne dragi-
nje.

Kaj je z ujedinjenjem?

Naša država, Jugoslavlja, le čudna
mešanica. V njej so združeni različni
narodi, ki se medsebojno razlikujejo
tudi po kulturnih stopnjah. Nočemo
v nič devati drugih, mislimo pa, da po-
vemo resnico, da smo Slovenci da-
leč pred drugimi, kar se tiče splošne
izobrazbe. Slovenski delavec in
kmet daleč prednjačila za hrvatskim
in srbskim kmetom in delavcem. Po-
leg tega le pri nas med Slovenci in-
dustrija razvita veliko bolj kot pa na
jugu države. Srbija nima skoro no-
bene industrije. Še ta, ki le bila, je
bila v vojni uničena. Hrvatska je
skoro povsem agrarna dežela. Ne-
kaj industrije le v Bosni, toda tudi
tam le še zelo slabo razvita. Sedaj
pa poglejte, zakaj le pri nas tako slab-
bo? Zato, ker o naši industriji, na-

šem delavstvu in o naših potrebah
razsolalo ljudje, ki o industriji in o
modernem delavstvu nimalo niti
poma. To se pravi, mi bomo padli za
50 let in več nazaj, ako hočemo iz-
vesti ujedinenje tako, kakor si to
predstavljajo nekatere vroče glave.
Zato moramo gledati in se bojevati
tudi zato, da bomo doma sami gospo-
darili po svoji potrebi in se ujedine-
vali le v takšnih gospodarskih pano-
gah in strokah, ker to drugače ne
gre. Značilno je, kako je n. pr. za-
ostalo srbsko delavstvo v svoji go-
spodarski organizaciji, ki le danes ta-
ko važna. V celi Srbiji nima delav-
stvo niti ene gospodarske organiza-
cije, niti enega samega konsuma. In
vendar zahtevalo srbski sodrugi, da
se jim naša stranka povsem poda in

LISTEK.

Venček ruskih narodnih pravljic.

(Poslovenil Fran Pogačnik.)

Kraljevič in njegov varuh.

Zivel le kralj, ki le imel že skoro
dorastlega sina. Kraljevič je bil lepe
zunanosti in dobre srca, a oče ga
ni mnogo maral. Mučila ga le samo-
goltnost, kako bi napravil več do-
bička in izterjal več davkov.

Nekoč zagleda starčka s soboli,
kunci, bobri in lisicami: »Stoj, sta-
rec, odkod si?»

»Rojen sem v tej in tej vasi, očka,
a sedaj služim v gozdu pri škrtatu.«

»Kako lovita zveri?»

»Škrat nastavlja pasti, a zveri so
glupe in ponadajo.«

»Poslušaj, starič! Napojim te z
vinom in dam ti denarja, ako mi po-
veš, kam nastavlja pasti.«

Starček se da zapeljati in mu
pove.

Kralj veli škrtatu takoj vjeti in ga
zakovati v železen stolp, a namesto
njegovih pasti, nastavi svoje.

Škrat sedi v železnem stolpu in
pogleduje skozi okence. Mimo stol-
pa, ki le stal na vrtu, pride kraljevič
z varuškami, dojkami in zvestimi
služabnicami.

Škrat mu zakliče: »Kraljevo de-
te, izpusti me! V prid ti bom!«

»A, kako naj te izpustim!«

»Pojdi k svoji materi in ji reci:

»Mila moja maika, preišči mi glavo!
Potem ti položi glavo na kolena in ko
začne iskati po glavi, izberi pravi
trenotek in ji izmakni ključ iz žepa!
Nato me lahko izpustiš!«

Kraljevič stori tako. Vzamé ma-
teri ključ iz žepa in pobiti na vrt. Tu
si napravi puščico, lo položi na napet
lok in lo sproži daleč — daleč. Pri
tem zakriči, da bi lo pestunje in va-
ruske lovine. Pestunje in varuške se
razkrope, tačas pa odpre kraljevič
železni stolp in osvobodí škrtata.

Škrat gre in razmeče kraljeve pa-
sti. Ko kralj vidi, da se nobena zver
več ne ujame, se razsrdi, napade že-
no, čemu da le dala ključ in osvobo-
dila škrtata.

Skliče velmože in modrilane in
jih vpraša za svet, ali naj ji sname
glavo na tla ali naj po pošlje v pro-
ganstvo.

Kraljeviču se stori hudo, rodna
mati se mu zasmili, zato prizna oč-
tu svojo krivdo. Češ, tako in tako je
bilo.

Kralj se užalosti in ne ve, kaj naj
stori s sinom. Kazniti ga ne sme.
Končno ga obsodijo takole: Spuste
ga, naj gre, kamor mu drago, na vse
štiri strani, med južne vetrove, med
zimске viharje, med lesenske vihre.
Dajo mu le bisago in varuha.

Kraljevič in njegov varuh prideta
na prsto polje in čez nekaj časa za-
gledata vodnjak. Kraljevič pravi va-
ruhu: »Stopi po vode!«

»Ne grem!« odvrne varuh.

Gresta dalje in zagledata drugi
vodnjak.

»Prinesi mi vode, rad bi pil!« za-
prosi drugi kraljevič varuha.

»Ne pojdem,« odgovori varuh.

Zopet gresta dalje in prideta do
tretjega vodnjaka. Varuh zopet noče
iti po vode, a tu gre ponjo sam kra-
ljevič.

Spusti se v vodnjak, a starič ga
zapre notri in pravi: »Ne izpustim te
drugače, nego da mi postaneš sluga,
a jaz kraljevič!«

Kraljevič si ne ve pomagati in
privoli. Potrdi mu to tudi s podpi-

som, ki ga napravi z lastno krvjo.
Nato zamenjata obleki in odrineta
dalje.

Prideta v drugo carstvo in gre-
sta na dvor k carju varuh sredič,
kraljevič zadaj. Varuh iame živeti pri
carju, lesti in piti z njim pri isti mizi.
Pravi mu »Vaše veličanstvo, vzemi-
te moglega slugo vsaj v kuhinjo!«

Vzeli so kraljeviča v kuhinjo, kjer
le nosil drva in pomival posodo. V
kratkem času se le naučil bolše ku-
hati od vseh carskih kuharjev. Car
je za to izvedel, naklonil mu le svojo
milost in ga obdaril z zlatom. To se
je zdelo kuharjem zamalo in iskali
so vzroka, da ga odstranijo.

Nekoč speče kraljevič kolač in
ga postavi na peč. Kuharji pa prime-
so strupa in ga natreselo na kolač.

Car sede k obedu. Prineso na mi-
zo kolač. Jedva car prime za nož,
kar prihití višji kuhar: »Vaše veli-
čanstvo, ne jejte!« Obenem iame
kraljeviča zlobno obdolževati.

Car odreže košček kolača in ga
vrže svojemu najlubšemu psu. Ta
ga pole in takoj pogine.

Car pokliče kraljeviča in zakriči
nanj z groznim glasom: »Kako si se

drznil speči zastrupljen kolač? Na
mestu te ukažem kruto kazniti.

»Ne morem vedeti in znati, Vaše
veličanstvo,« pravi kraljevič, »ven-
dar si mislim, da so bili kuharji uža-
ljeni, da uživam Vašo milost in so
me krivo obdolžili.«

Carju se zasmili in ga postavi za
konjarja.

Kraljevič pelje konje na vodo in
sreča škrtata: »Zdravo, kraljevič,
pojdiva k meni v gosti!«

»Bojim se, da mi konji uidejo!«

»Nič se ne boj, pojdiva!«

Takoj sta stala pred koč škrtata.
Škrat le imel tri hčere. Najstarejšo
hčer vpraša: »Kaj prisodiš kraljevi-
ču zato, da me je rešil iz železnega
stolpa?»

Hči odgovori: »Dam mu čaro-
dejni prt!«

Kraljevič odide z darom od škra-
ta. Ko pride nazaj, vidi, da so konji
na mestu. Razgrne prt in mahoma
ima pred seboj vsega dovolj, jedi in
pilače.

Ko kraljevič žene drugi dan car-
jeve konje na vodo, sreča zopet
škrtata in gre z njim v gosti.

Škrat vpraša srednjo hčer: »Kaj
daš ti kraljeviču?» (Konec prih.)

Izročil svoje težko prihranjene in pristranske novice za — propagando. Naravno je, da to ne gre. Slovensko delavstvo naj ohrani svoje kraljarje

doma in lih samo upravlja. Ujedinjenje je potrebno, toda po našem mnenju se ne sme začeti s tem pri — blagajnah!

Za enotnost slovenskega proletarijata.

(Organizacijski odbor.)

Delavstvo je složno in enodušno!

Od vseh strani Slovenije dobivamo dopise od organizacij in tudi od posameznih sodrugov, ki se zgrajajo nad kiko, ki je hotela napraviti razdor in razkol v naših vrstah. Delavstvo je na prvi hip spregledalo, kaj je njegova korist in kaj njegova škoda. Delavstvo se čisto enostavno ne pusti razprtiti, da bi se teplo med seboj na veselje kapitalistov in klerikalcev. Že danes lahko konstatiramo, da se je potkus, delavstvo zavesti, korenito izjalovil. Delavstvo hoče ostati skupaj, edino in složno. Organizacija za organizacijo se izjavlja v tem smislu in odločno izreka, da noče imeti s podkupljeni in njihovimi zapeljanci nič skupnega. Mi o tem nismo nikoli dvomili. Vendar nas veseli, ko vidimo, kako toliko volje med delavstvom, ki hoče edino korakati na poti do svoje končne zmage! Program delavstva je jasno zartan in po tem programu hoče slovensko delavstvo skupno hoditi k ujedinenju jugoslovanskega proletarijata. Kdor govori drugače, slepi delavstvo v svoje kakršnekoli dobičarske namene.

Sodruzni, pozor!

Ljudje, ki hočejo seleti razpor med delavstvom, so si nadeli firmo: »Socijalistična delavska stranka«. — Te »stranke« seveda nikjer ni, samo par ljudi si je naredilo to firmo, da bi lažje v kalnem ribarilu, in ki se sramujejo imena komunist. Te dni bodo razdeljevali neke letake in »manifeste«, ki jih je napisal v službi reakcije in klerikalne vlade stojičar dr. Lemež. Ore jim predvsem za novce. Pošiljajo te letake na organizacije s pozivom, naj pošljejo vse stranke in druge denarne prispevke njim, namesto izvrševalnemu odboru. Ore jim toraj le za delavski denar, da bi ga zaravnil. Letake so dali natisniti v liberalni tiskarni g. Hrovatina v Ljubljani. Pisma, pisana na stroji, pa se pišejo — v socialnem poverjenstvu. Sodruzni, vi že veste, kaj vam je storiti! Ne plačajte jim nobenega fیکا, njih tiskovine pa vrnite tiskarni Hrovatin v Ljubljani, ki je že danes v strahu, kdo ji bo plačal papir in tiskarsko črnilo. Zapeljivce poženite tja, kamor spadajo — k hlapcem buržoazije!

BREZUSPEŠNI RAZGOVORI MED TRUMBIČEM IN NITTIJEM.

LDU. Lyon, 4. (Brezlično.) »Echo de Paris« poroča, da prvi porazgovori med Jugoslovani in Italijani v Jadranskem vprašanju niso imeli nobenega uspeha. Pogajanja se nadaljujejo.

JADRANSKO VPRAŠANJE.

LDU. Trst, 4. »Lavoratore della Sera« oporoča iz Londona: Svet trojice se je včeraj bavil s številom vojaštva, ki ga sme imeti Turčija. — Jadransko vprašanje se je za sedaj odgodilo. Vpisnik »Manchester Guardian« je imel razgovor z ministrskim predsednikom Nittijem, ki je izjavil: Rešili bomo pereče vprašanje na ta način, da se sporazumemo z Jugoslovani, s katerimi smo in hočemo ostati lojalni prijatelji. — Kakor se kaže, se bo jadransko vprašanje razmišljalo na prihodnjem sestanku, ki bo v par tednih v Rimu ali v kakem drugem mestu ob italijanski Rivieri. — Iz Zedinjenih držav poročajo oficijalno, da je predsednik Wilson pripravljen sodelati rešitev jadranskega vprašanja, kakor se bosta zedinili Jugoslovani in Italija, stavila bo na pridržanje glede otoka Visa, ki se po izjavah Jugoslovancev ne sme odtrgati od Dalmacije. — Svet trojice se je bavil s potkusom vzpostaviti monarhijo na Madžarskem in vtraja na tem, da se spoštuje njegova prenovitev glede povrnitve Habsburžanov.

NITTI ZA REVIZIJO MADŽARSKÉ MIROVNE POGODBE.

LDU. Pariz, 4. (DunkU.) »Echo de Paris« javlja iz Londona, da je Nitti včeraj izrečno zahteval revizijo mirovnih pogojev, ki so se predložili Madžarom. Navlažal je, da po načrtu pogodbe pridejo trije milijoni Madžarov pod gospodstvo Rumunov, Srbov in Čehoslovancev. Zavzel se je za to, da ta dežela obdrži ozemlje, kjer prebivajo Madžari. Lloyd George se je tem predlogom Nittija kazal precej naklonjenega. »Echo de Pa-

Kdo hvali razdirače delavske sloge?

Delavci jih obsojajo. Samo eden je, ki jih hvali kot zelo pravične in brezobzirno načelne ljudi. Pravi, da edine ti razdirači in sejanci razdora med delavstvom so pošteni ljudje, poleg njih samih seveda, v celi Sloveniji. In kdo le ta hvalivec teh raznih dr. Lemežev, Vencajzov in podobnih? To ni nihče drugi kot večerni list — »Slovenec« in današnji »Večerni list«. To pove več kot cele bukve. Mi pa pravimo: Bog žegnaj bratce! Ohiha — vkup štrihaj!

Glasilo razdiračev delavske sloge.

Pravijo, da bodo izdali svoj list. Sai jim ga ni treba, ker ga že imajo, namreč klerikalni »Večerni list«. Izdajalci namreč v ta list dopisujejo prav pridno, zato jih klerikalno glasilo hvali kot »prave moške«, ki edini so vredni, da se klerikalna stranka z njimi pajdaši in brati. Ali je treba sploh še kaj dokazovati, čegavlj hlači in agenti so tisti maloštevilni ljudje, ki delajo zdravo in žele oslabiti delavsko solidarnost?

Lire nabirajo.

Te dni se mudi v Trstu dobro poznani Ing. Gustinčič, ki zbira deneske za neki listi ki ga hoče izdati v Ljubljani. Včeraj v jutro je v Trstu na ulici naprtnal nekega trgovca g. P. za 100 lir, katere mu je ta tudi dal. Gustinčič je rekel, da bo to svoto porabil za svoj list. Toraj z hrami bodo započeli svoje grdo delo. To ni napačno, zakaj ena lira stane danes 8 K 50 vin!

Prezgodno veselje.

Naše meščanske stranke so polne veselja nad »razkolom« v naši stranki, ki ga pa nikjer ni. Meščanski listi zmagoslavno oznanjajo, da se je delavstvo med seboj sprijelo. To da so v veliki zmoti. Tistih par nesrečnežev, ki so se podali v službo meščanskih strank, zlasti pa klerikalne stranke, ne predstavljajo nobenega delavstva. Ostali so popolnoma osamljeni. Delavsko ljudstvo se ne pusti begati, ono oslaja edino in zvesto svoji stranki, ki ga je vodila že 35 let od zmage do zmage.

ris« pripominja, da naj se sedaj mešana ozemlja na katerih prebivajo Rumuni, Jugoslovani in Čehoslovaki, kakor tudi Madžari, odkazejo ali privim, ali pa Madžarom. Pariška mirovna konferenca se je odločila za prvo možnost, ki je zastopala stališče zavornikov. Sedaj da se namerava učititi delo, zgrajeno z vso skrbljivostjo.

NITTI ZA REVIZIJO VERSAILLESKEGA MIRU.

LDU. Berlin, 5. (DunkU.) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Rima, da je Nitti za svojega bivanja v Londonu zaveznike preveril o potrebi revizije versailleske pogodbe v političnem in gospodarskem oziru. Zavezniki so izjavili, da se načeloma strinjajo z Nittijem. Italija, ki je bila vedno proti izročitvi, je priporočala sedaj tudi okrajšanje okupacijske dobe in zahteva, da se smer proti Nemčiji predružači, ker je politično in gospodarsko sodelovanje Nemčije za rešitev Evrope prav tako potrebno, kakor sodelovanje Rusije. Enako zmernost in enak čut za pravičnost je Italija pokazala tudi v turškem in albanskem vprašanju. Glede Jugoslavije bo Italija popustila toliko, kolikor li to dovoljuje njena čast. Ako bi se dosegel v teh vprašanih sporazum, bi koristilo to vsej Evropi, tako da bi se eventualni razpor z Ameriko dal laglje prenesti.

IZOREDI V MILANU.

LDU. Split, 4. marca. (DDU.) V nedeljo so bili v Milanu težki izgredi. Po shodu, ki ga je sklicala liga proletarijata za uveljavljanje zahtev vojnih pobablencev, sirot in vdov in kjer le znani anarhist Malatesta ostro kritiziral postopanje sedanje italijanske vlade, so hoteli volaki in karabinjeri razpršiti občinstvo. Ljudstvo pa je z nekoliko vozovi cestne železnice prebilo volaški kordon. Karabinjerji so nato začeli streljati. Dosele sta dva mrtva in mnogo ranjenih. Zaradi teh dogodkov je proglašena splošna stavka 24 ur, ki se začne v

ponedeljek. Kasneje so stavko podaljšali.

DELAJSKO GIBANJE V GORENJI ITALIJI.

LDU. Berlin, 5. (DunkU.) »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja iz Lugana, da se nemiri v gorenji Italiji nadaljujejo. Tudi iz drugih krajev pokrajin poročajo o izgredih. »Secolo« poroča iz Ferrere, da se je med stavko kmetijskih delavcev, obsegajočo približno 70% delavcev, pripetilo mnogo primerov sabotaže in da so popalili več kolodvorov. — »Lokalanzeiger« javlja iz Lugana, da so v provinci Novari, Vercelliju in Paviji jeli stavkati kmetijski delavci in mali najemniki.

Avstrijska narodna skupščina.

LDU. Dunaj, 4. (ČTU.) Na današnji seji vojnega odseka avstrijske narodne skupščine, je sekiiski načelnik lppen izjavil v imenu ministrstva za zunanje stvari, da avstrijska republika v smislu člena 121. st. germanske mirovne pogodbe ne sme ustanoviti nobeno vrhovno poveljništvo oborožene sile.

Vladna kriza v Turčiji.

LDU. Amsterdam, 4. (DunkU.) Reuterjev urad javlja iz Carigrada, da je kabinet odstopil. Sultan je po verili lzzet paši sestavo novega kabineta.

Amerikanski senat.

LDU. Washington, 5. (DunkU.) — Brezlično. Senat je včeraj s 60 glasovi proti 2 glasovoma sprejel pri drške glede Santunga.

Radšč — komunist.

Vsem dobro znani vodja hrvaške seljačke stranke Stjepan Radič, nekdanji navdušen avstrijski in habsburški klečepalac, sedaj republikanec, federalist in intrigant, je, potem ko ga je novi hrvaški ban g. Laginja izpustil iz zapore na svobodo, imel 29. februarja v Vrabču shod, na katerem je rekel: »Ja sam komunist! Živio Ljenu! Živio Trockij!« Komunisti, ki so bili na shodu so ga napadli in ga imenovali komedijanta. Radič jih je pa zavrnil: »Eto vidite, kakvi sam la. Vaši so vodje komedijanti!... Po shodu niso vedeli ne Radič ne njegovi nasprotniki, kaj so in kaj hočelo, da imajo le nerazsodno maso za sabo...

Za kapitaliste — proti delavcem.

Odrpito pismo vodstvu socijaldemokratske »Unije«.

Pod tem naslovom prinaša »Večerni list« z dne 4. marca dolgozve ne laži iz Krmelja pri St. Janžu.

Gospodje, oprati hočete z lažmi svoje grehe, ki ste jih pred in med vojno storili nad ljudstvom.

Kaj vse je resnica in kaj sem govoril na shodu, to bodo navzoči rudarji najbolje vedeli. Kar se pa tiče pogajanj s podjetjem, je pa stvar sledeča: Na našo zahtevo je podjetje izjavilo, da bode imelo s tem mesečno 182.000 K več izdatkov. Ako zaupniki ne znižajo to vsoto za 29 tisoč kron, je podjetje primorano vagon premoga prodajati 105 kron dražje kakor ga prodala trboveljska družba. Podjetje je dovolilo na plači 75 odstotkov povisaka.

Nato se mi nismo več pogajali, temveč šli smo na shod. Tam sem delavcem vse to natančno razložil. Predsednika shoda nisem poznal, tudi govornika ne, tedaj nisem mogel biti z njim domenjen. Besedo na shodu je pa dobil vsak. Res pa je, da sem nekemu pijančku, ki je vpil in me hotel med govorom motiti, rekel, da naj bode tiho in če ima kaj povedati, da naj to pove predsedniku, pa bo dobil besedo; svaril ga nisem samo jaz, temveč so ga tudi drugi opominjali, da naj molči.

Koliko premoga se v krmeljskem premogokopu dnevno producira, tega jaz nisem vedel, pač pa nam je podjetje to s številkami dokazalo, da se ga nakopije dnevno 10 vagonov in to s 415 delavci. Podjetnik je izjavil, da pride v Trbovljah na eni vagon produkcije 10, pri njem pa 40 delavcev. To pa, ker njegov rudnik ni tako urejen, kakor trboveljski. To vse sem tudi na shodu poročal, kar je podjetnik izjavil. Z molega mesta, kjer sem govoril, me ni nihče podil, ker je bil to delavski ne pa klerikalni shod. Da bi jaz delavcem rekel, da morajo bolj delati, to je zopet le jezuitska laž »Večerne posode«.

Isto velja tudi za vse drugo poročilo, ki je navadna fantazija hudobnega pisca pri »Večerni posodi«.

No, gospodje, saj vemo za kaj gre: svoje grehe hočete prikrivati z

lažmi! Zakaj pa ne pišete raje to, kar sem govoril. Zakaj ne poveste, da sem rekel, da ste ljudi za vojna posojila navduševali, da ste jih gonili v vojsko? Koliko nesreče in žalosti ste povzročili s svojo agitacijo za take in enake stvari? Pri katerem kmetiču ste čutili groš prihrankov, pa ni hotel Vam denarja izročiti, ste ga zovadili za izdajalca domovine. Povejte še to v svoji »Večerni posodi«!

Gospodje, zakaj ne poveste, kaj sem 1. maja l. 1914 govoril na shodu na Jesenicah, kjer ste leteli po štiri orožnike ter me dali z odra aretirati. Takrat sem govoril proti vojni, takrat sem govoril, da vsaka vojna prinese gorle za ljudstvo. In kaj ste Vi naredili? Vaša poštenost Vam je velevala in šli ste po orožnike!

Tako in enako se mi je godilo v Radovljici na kolodvoru. Tam sem se samo zasmel, ko je gosp. duhovnik staro ženico tožal, ker je moral sin na vojno. Rekel ji je, v 14 dneh bodo vsi Srbi pobešeni in pobiti in mir bomo imeli pred srbsko svotajo.

Poznam ta umazani boj, ki se je vršil drugod že prej, pri nas so pa vstali vitezi laži šele sedaj, ki mislijo, da bodo s pomočjo drugih škodljivcev v organizacijah delavstvo odvrnili s prave poti. Če skušajo razdirati slovo med delavstvom nepošten in odgovornosti se ne zavedajo ali pa hudobni frakarji, naj nikar ne mislijo klerikalci, da bodo imeli srečo. Napadi od vseh strani so znamenje, da vse te ljudi boli delavske sloge, a delavstvo pa tudi ve, da je moč le v slogi. Zato se bo z vsemi takimi lumpi nemedlo.

Ignacij Mihevc.

Ptujske novice.

Humanitarni vzgled. Tukajšnji vinski trgovec, Kravanja J., se je izkazal sila človekoljubnega. Pri niem je služil dolgih 24 let delavec S. J., ki je imel poleg nizke plače pri trgovcu tudi stanovanje. Ker pa je sedaj vsled svoje starosti, nad petdeset let, že onemogel, ga je bolezen prisilila, da je legel. In kaj je storil g. Kravanja? Odpovedal mu je službo in — stanovanje. Ker pa ni imel toliko poguma, da bi to osebno storil, se je poslužil advokata, ki je delavca — starčka pozval, da v teku 8 dni izprazni stanovanje, ali pa ga bo potom sodnile postavil na cesto. Ta ukaz gospoda odvetnika je zani prav značilen, ker vedno zatrijuje, da je demokrat. Da, g. Tone, demokrati zem se neha pred — vrati vaše pisarne!

Kako naj se omilišne stanovanjska mizerija, za to je dal lep vzgled nekdo, ki je kupil v Prešernovi ulici v Ptui hišo. Z izgovorom, da bo treba hišo popraviti, hoče s pomočjo svojega zastopnika, dr. Gosaka vreči na cesto kar devet družin. Tako postopanje je vočigled velikega pomanjkanja stanovanj naravnost nečloveško. To bi moral vedeti tudi g. dr. Tone, ki sam išče potom stanovanjske komisije stanovanje. Ker je pri komisijskem ogledu hiše izrazil zastopnik hišnega posestnika, da naj gredo stranke stanovat v barake, bi temu gospodu svetovali, da se naj on prvi preseli tja s svojo pisarno.

Naš škod, ki ga je okrožna organizacija sklicala v nedeljo, 29. febr., bi se bil moral vršiti na magistratnem trgu. V sled premrzlega vremena pa se je vršil v prostori gostilne pri »Belem Križu«. Prostorji so bili nabito polni. Poleg socijalno demokratičnega govornika, sodr. Nachtigala, ki je z dokazi govoril proti draginji, je hotel nastopiti tudi profesor g. Valda. Ta je povdarjal, da je delavstvo krivo draginje. Za vzgled je hotel navesti Nemško Avstrijo, kjer imajo v vladi premoč socijalni demokrati, pa je kljub temu velika draginja in pomanjkanje. Sodruz Nachtigal je gospodu profesorju nato raztolmačil, da se tam, kjer ničesar ni, tudi ničesar vzeti ne da, da pa bi ravno v Nemški Avstriji bilo naravnost obupno pomanjkanje živil in drugega, če bi mesto socijalnih demokratov vladale meščanske kapitalistične stranke. Socijalno demokratična stranka pa je prehrano v avstrijski republiki lepo sistematično organizirala in tudi sicer napravila red. Nemško avstrijski proletarijat, ki je dobro organiziran v socijalno demokratični stranki, se te velike zasluge svoje stranke tudi dobro zaveda. H koncu shoda sta še referirala ss. Rože in Šegula, nakar se je lepo uspeli shod zaključil.

Parvus.

Pristopajte k izobraževalni organizaciji »Svoboda«.

Dnevne vesti.

Zavraten napad na delavsko slovo.

Tržaški socijalistični list »Delo« se hudoje na takozvani ministerijali zem naše stranke, ker ne ve prvič, da so tisti ljudje, ki ga sedaj lažljivo informirajo, sami zahtevali od stranke tako politiko, drugič, ker ne ve, v kakšnem položaju je bilo slovensko industrijsko delavstvo, ki je hotelo na vsak način imeti zaslonbo, da se ni vsa industrija ustavila v Sloveniji, tretjič so tisti ljudje, ki tako pišejo in tako informirajo Tržačane, sedeli ves čas in najbrže še sede v raznih meščanskih odborih, ter znajo delati le lepe pridige za druge, santi pa niso delali praktično nikoli. Naša poštenost je zahtevala, da smo v vsakem oziru delavstvu pomagali kolikor smo mogli — od praznih besed delavstvo nima nič. Tisti, ki zabavljajo, ne delajo, ampak zabavljajo, da bi delo za proletarijat preprečili. Navadni popi hočejo biti, ne pa boritelji za izboljšanje socijalnega položaja za delavstvo.

Protič-Koroščeve prevare.

V seji narodnega predstavništva, ki se je vršila v sredo, je nastopila Protič-Koroščeva vlada zopet s svojimi starimi metodami. Kvoruma, kojega mora imeti vsaka vlada, na seji ta ni dobila, dasi sta »Slovenec« in »Cerni list« trdila, da je imela. Protič je namreč štel za prisotne že umrle poslance, poslance z neverificiranimi mandati in poslance, ki so se ob otvoritvi seje odstranili iz dvorane. Do kvoruma je manjkalo najmanj 14 poslancev, iz zapisnika se je, v kolega radikalni zapisnikarji prvi dan niso dovolili vpogleda, se je pozneje doznalo, kaka prevara se je izvršila. Sam predsednik predstavništva, dr. Pavlovič, je izjavil, da ni vlada imela kvoruma in da so se dogodile nenpravilnosti. Protič bi se rad tudi danes posluževal nasiljev in metod, s kojimi je vladal v pogubo srbskega naroda v Solunu.

To so pa lepi krščanski socijalci!

Petkov »Večerni list« je zopet poln laži kot seveda navadno: saj bi bil ta list brez laži sploh prazen. Na vse danes ne bomo odgovarjali: zaima nas le ena. »V. L.« poroča namreč, da je pri občinskih volitvah v Brnu med nemškimi strankami kot najmočnejša izšla iz boja krščansko socijalna, ki je menda dobila 13 mandator. To je velika laž! Krščanski socijalci sploh kandidirali niso, ampak volje so združene nemške meščanske stranke in še te vse skupaj so dobile le 12 mandatov. Enako niso dobili češki liberalci 16, socijalisti 9 in klerikalci tudi 9 mandatov, ampak dobili so nar. dem. 13, soc. 13 in kler. pa 8 mandatov. Mandate pri volitvah in enako kvorume v predsedništvu dobivati z lažmi ni nikak »uspeh«, kakor to piše »V. L.«. Uhugi le bralci, ki morajo brati take laži lista, ki je postalo glasilo »Krekove prosvete«. No, še živi Krek bi se jim za tako razširjanje posvete leno zahvalil.

Laško mahinelle!

Jadransko vprašanje je še vedno nerešeno. Italija v zvezi s kapitalistično antanto še vedno vstraja na svojem krivičnem stališču, da hoče podarmiti vse slovensko Primorje in nam zapreti pot do naših primorskih mest. Tako hoče podarmiti kapitalistična Italija predvsem slovenske delavce, ki velikokrat iščejo kruha v bogatih primorskih mestih. V Trstu in v Reki. Pohlep Italije je nesramen, kakor so nesramni vsi kapitalistični interesi, ki so tu v igri. Ta spor »rešuje« kapitalistična antanta že več kot leto dni, pa še danes ni videti konca. In kadar pride Nitti, stari laški lisjak, v zadrego, vedno se v naši deželi pokažejo razni temni agenti in pa laški — denar. Čujemo, da so nekatere osebe pri nas dobile ponudbe od laške strani. Bale namerava neka skupina v kratkem v Ljubljani izdati list, ki ga bodo vzdrževali lire. Skušali bomo poizvedeti o tej zadevi kaj več, potem bomo poročali.

Bogata Ljubljana. Ljubljana je zelo bogata na svojih proizvodih. V naravnost ogromnih množinah proizlavlja posebno na cestah prah in neznozen zmrad iz kanalov. Teh predmetov imamo »srečni« Ljubljančani v preobilici, za to naj ljubljanski magistrat izposluje zanje v ministrstvu za trgovino izvoznice. Izvozni naj jih v državo, kjer teh primanjkuje. Mogoče se bo našel tam zanje kak kupec ali celo verižnik. Ljubljanski občini bi uresničenje te kupčije zelo koristilo v gmočnih ozirih, a tudi valuta bi se z velikim izvozom znatno dvignila. Ljubljančani bi bili pa zelo

yeseli, da bi se storilo že kaj za izboljšanje higijene — (izvoz) — in s tem ne bi bila med prebivalstvom razširjena tako tuberkuloza — (valuta). Drugače bo postala Ljubljana kljub ogromnemu navalu — mrtvo mesto.

Tisočskronski in stokronski bankovci s ponarejenimi kolki v Prekmurju. Izvedeli smo, da krožijo v Prekmurju ogromne množine tisočskronskih in stokronskih bankovcev s ponarejenimi kolki, in da se uvažajo kolki za te vrste bankovcev iz Madžarske in republike Avstrije. Ker se bodo taki bankovci s ponarejenimi kolki skušali spraviti brezdomno tudi v ostalo Slovenijo, se prebivalstvo opozori, naj bo previdno pri prejetem novcu iz Prekmurja.

Izredno smolo so imeli v četrtek, dne 4. t. m. nekateri ljubljanski odvetniki; kajti bilo je več kontumacij, ker niso pravočasno prišli k razpravam. V nekaterih slučajih gre za prav visoke zneske, za katere so pa menda zavarovani, tako da stranke ne bodo trpele nobene škode. So pa izredni časi, in ni čudno, če se tudi »lezični doktor« ukanil.

Nogometni odsek »Svobode« vzame v našem travniku za nogometne vaje v bližini Ljubljane. Ponudbe le vnositi na tatišče »Svobode«, Šelenburgova ul. 6 II. nadstropje.

Izjemne poštne okraje in uvedene selske službe. Z dnem 1. marca 1920. se izločilo popisni kraji Martinja vas, Dolnje Prapreče, Stehanja vas in Vrhovo iz okraja kr. poštne urada Velika Loka ter pridele uradu št. Vid pri Zatični. Z istim dnem se uvede pri kr. poštne uradu št. Vid pri Zatični dostavljanje poštne pošte po selskem pismonoši v sledeče vasi: I. okraj: št. Pavel, Selč, Zaboršt, Temenica, Čačošče, Bukovica, Farški Kal, Vel. Češnice, Male Češnice, Petrušna vas; II. okraj: Radohova vas, Cesta, Breg, Veliki Gaber, Spodnje Prapreče, Martinja vas, Stehanja vas, Zagorica, Podboršt, Dob, Velike Pece, Ologovica. Dostavljanje se bo vršilo v I. okraju vsak ponedeljek, sredo in petek, v II. okraju vsak torek, četrtek in sobota.

Iz pisarne dramskega gledališča. Vseledni članovi v nedeljo popoldne vprizoritev »Protekcija« ni moglo. Mesto nje bo vprizorjena Oortkova drama »Na dne«. Vloga Luke bo igral po tobozni zopet g. Šest. — V sredo zvečer »Beneški trgovci« izven abon. »Shyloka« igra to pot gosp. Danilo.

Boj za otroka. Neki ljubljanski veleriznik ima večne in neizprosne boje s svojo soprogo. Pravda se in sedaj le stvar tako daleč prišla, da se je vnel pravi boj za otroka. Sodišče je ženi priznalo otroka. Zadevna ekskucija je bila brezuspešna. Nedavno pa se je pred deželno vlado odigral pravcati pretep. Žena je poslala v boji svoje »zveste«, ki so napadli moža ter mu potem iztrgali iz rok guvernanke otroka.

Tatvina manufakture. Dne 4. t. m. pozno zvečer je bilo Ivani Oštr iz Trsta ukradenih 10 bal bombaževnega blaga, 320 m. v vrednosti 2400 ital. lir. Oštr je prinesla blago iz Trsta ter ga je shranila na dvorišču hiše št. 4 v Frančiškanski ulici, kjer ima tvrda Hedžet & Koritnik svoje skladišče manufakture.

Premeten trik tlapatca. Dne 4. t. m. je zapazil strojevodja lužne železnice Trpin Rihard, da je na vlak št. 841, ki je odšel ob polnoči z glavnega kolodvora proti Trstu, skočila neka oseba med Dunaisko in Gospodskovo cesto. Vlak je vstavil, preiskali so vagon in našli nekega človeka z nahrbtnikom, polnim tobaka.

Bil je to France Kumše iz Borovnice, ki je hotel tobak iztrihotati.

Tatvina petroleja. Ljubljansko deželno sodišče je obsodilo Janeza Rozmana na 18 mesecev in brata Petra na tri mesece težke ječe, ker sta ukradla dva sode petroleja »Delavskemu konsumnemu društvu« v Šiški.

Iz stranke.

DELAVSKA PREDSTAVA V DRAMSKEM GLEDALIŠČU.

Priljudna delavska predstava v dramskem gledališču bo v soboto, dne 6. t. m. Vprizorila se bo A. Funtkova igra: »Kristalni grad«. Vstopnice se dobe v tatišču »Svobode«, Šelenburgova ulica 6, I. nadstropje.

Mezdno gibanje natakarev. Organizacija natakarev, hotelskih, gostilniških in kavarniških uslužbencev le predložila gostilniški in kavarniški zadrugi spomenico dne 4. t. m. ter dala za odgovor osemdnevni odlok.

Kovinarji pozor! V »Strojni tovarni« in livarni« v Ljubljani naj kovinarji ne iščejo dela do preklica, ker se kovinarji v teh obratih nahajajo v mezdnem gibanju. — Preklic in uspeh javimo pravočasno. — Zaupniki.

Prireditve.

Ben Aroly bev. znani telepat in hipnotizer, je izvedel sinoči v uradni »Jugoslavije« v prisotnosti zastopnikov vseh ljubljanskih dnevnikov več zanimivih hipnotičnih in telepatičnih poskusov. Zlasti zadnji so se vsi izborni posrežili. Ben Aroly je v razmeroma kratkem času razrešil težavne naloge, ki so mu jih zbrali časniki spoznavno stavlili. Našel je n. pr. izgo, ki je bila skrita v zaprti in zaklenjeni miznici, ključ pa shranjen v žepu enega izmed navzočih. Našel je določeno besedo v eni izmed starih števil »Slovenca« itd. Tudi hipnotični poskusi so se mu obnesli. Ben Aroly je pokazal, da je res strokovnjak na svojem polju in da ljubljanci ne bodo imeli opravka z drugim Riza begom. Predstavi bo sta v nedeljo in ponedeljek ob 8 uri zvečer v »Narodnem domu«. Vstopnice so v predprodaji v trafiki Dolenc v Prešernovi ulici 54.

Koncert popolnega salonskega orkestra se bo vršil v nedeljo, dne 7. t. m. v salonu gostilne »Drašček«, Bohoričeva ulica 9. Začetek ob 16. uri popoldne. 317

Cara Negri, znana plesalka, ki je z uspehom nastopala v vseh večjih mestih lužne Evrope, v zadnjem času trdi v Zagrebu, Mariboru in Celju, priredi 10. in 11. t. m. dva plesna večera v ljubljanskem »Narodnem domu«. Izvajala bo med drugim ples iz oper »Kraljica Labaska«, »Lakme«, »Carmen« in II. Lisztovo rapsodijo. Cara Negri je moderna plesalka, ki zna vdihniti svojim produkcijam dušo v življenje. Vstopnice se dobe že od danes naprej v trafiki Prešernova ulica 54. k.

Najnovejša poročila.

NOVA KLERIKALNA VLADA ZA SLOVENIJO.

Belgrad, 5. Vlada je imenovala naslednje nove poverjenike za Slovenijo: za notranje zadeve: profesor Bogumil Remec; za uk in bogocastle: dr. Karel Verstovšek; pravosodje: poslanec Josip Fon; za socialno skrb: dr. Andr. Gosar; za kmetijstvo: posestnik

Jakob Jan; za javna dela: inž. Dušan Sernec. Regent ukaza o imenovanju še ni podpisal.

NARODNO PREDSTAVNIŠTVO.

LDU, Beograd, 5. Današnje sejo narodnega predstavništva je otvoril predsednik dr. Draža Pavlovič ob 10. uri 30 min. dopoldne. Prisotni so bili vsi ministri. Galerije in diplomatke lože so bile nabasane polne. Po prečitani zapisnika zadnje seje so protestirali poslanci Strajkovič, Angeličević, Agatanović, Pečić in Ribar proti zapisniku zadnje seje, v katerem so zapisani kot prisotni, medtem ko izjavljajo, da jih faktično ni bilo pri seji, so zahtevali, naj se zapisnik v tem zmislu popravi. O tem vprašanju se je na to razvila daljša debata, ki je trajala dve uri. Debate se je udeležil tudi ministriški predsednik Stojan Protič, ki je govoril zelo mirno in umerjeno. Predsednik dr. Draža Pavlovič je objasnjal podrobno, kako je došlo pri šteju kvoruma do rezultata 107. Takiš Pera Jovanović je nato izjavil, da ne sprejme popravka, nakar je predstavništvo sklenilo, da se zapisnik sprejme v svoji prvotni obliki. Za tem se je prešlo na 1. točko dnevnega reda, ki se glasi: deklaracija vlade. — Priljudna seja bo v ponedeljek ob 10. dopoldne.

IZROČITEV VILJEMA.

LDU, 5. (DunK). »Berliner Tagblatt« javlja iz Haaga: Nota, s katero je nizozemska vlada odgovorila zaveznikom glede izročitve bivšega nemškega cesarja, je bila danes po nizozemskem poslaniku v Londonu izročena angleškemu ministru pred predsedniku Lloyd Georgea, kot predsedniku mirovne konference. Nota izjavlja, da nizozemska vlada ne more priti do drugega zaključka, kakor do onega, ki je že izražen v not od 21. januarja in v katerem nizozemska vlada odklanja predlog zaveznikov.

NA PORTUGALSKEM NI REVOLUCIJE.

LDU, Madrid, 5. (DunK). Agencija Havas javlja: Portugalsko poslanikstvo službeno izjavlja, da so vse govornice o revoluciji na Portugalskem izmišljene. Z druge strani poročajo potniki, ki so prišli iz Portugalske, da se v Lizboni in nekaterih drugih mestih strelja in da je bil vojaški vlak napaden s strelji in bombami.

Iz Slovenije.

Javornik.

Občni zbor osrednjega društva kovinarjev, podružnice Javornik, se je vršil dne 29. febr. t. l. popoldne ob 4. uri v gostilni Zumer na Koroski Beli. Sodrugi Kemprle je otvoril zborovanje, pozdravil navzoče člane, ter poročal o delovanju dosedanjega odbora in zaupnikov. Sodr. Giorgioni je prečital zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se je vzel na znanje. Sodr. Omalnar je podal poročilo blagajne od čez leta, ter o številnem stanju članov v posameznih mesecih, iz česar je bilo razvidno, da se je organizacija stopenjale razvijala. Sodrugi Beguš je skozi celo leto pregledoval račune, ter našel vedno vse v najlepšem redu. Sodr. Zagar je podal poročilo o delovanju knjižnice. Pri volitvi so bili izvoljeni sledeči sodrugi: Povše Marka kot predsednik, Jagodič Jakob nega namestnik, Omalnar Franc blaznik, Barbarina Stefan nega namestnik, Klinar Anton zapisnikar, Sirc Franc nega namestnik, Jakopič Janez in Zupančič Franc kot računski pregledniki. Se-

hak Matevž, Tavčar Josip, Oregorac Karl in Jarič Maks kot sodrugi. Ker je preteklo leto sodr. Zagar sam deloval pri knjižnici, se je postavilo za prihodnje leto tri knjižničarje in sicer sodr. Zagarja, Barbarina in Brišarja. Po izvolitvi odbora je sodr. Marčič pozval novi odbor, da se vstrajno drži svoje organizacije, ne oziraje se na napade s strani meščanskih strank, ker le z neumornim delom bomo prišli do svojega cilja. Sodr. Gabriel, ki je prišel iz Boroveli, je v izbranih besedah bodril navzoče za delo v organizaciji ter noračal o težkočah, ki jih imajo koroški sodrugi. Sodr. Povše se je zahvalil za izvolitev ter prosil člane, da mu stoji zvesto ob strani pri njegovem težkem delu.

Bohinjska Bistrica.

(Ravnateljstvu drž. železnice.) Mnogo razburjenja povzroča med tukajšnjimi delavci-dinarji dejstvo, da jim tukajšnji železniški uslužbenec (vezarji) odjedajo kruh na ta način, da razklada les in druge stvari raz vagona in to še celo v svojem službenem času. Ta posel prevzemajo od raznih lesnih trgovcev in lesne družbe »Sava«. Na ta način služijo dvema delodajalcema, dinarjem pa odjedajo kruh. Opozorjamo ravnateljstvo državnih železnic na to delstvo s pozivom, da napravi v tem oziru takojšen red in prepove svojim uslužbencem v službenem času opravljati službo pri katerem drugem delodajalcu, oziroma opravljati v tem slučaju dinarske posle. Našim delavcem na priporočamo, da se vsi do zadnjega organizirajo v kraljevni politični organizaciji J. S. D. S. na Bohinjski Bistrici.

Vrhnika.

Priredili smo zadnjo nedeljo v gostilni pri »Črncem orlu« shod, na katerem je govoril sodrug Kopac pred številnim vrhniškimi delavstvom. Delavstvo mu je izkazalo z odobravanjem svojo hvaležnost za njegovo prepričevalna izvajanja. — Upamo, da boste v naši občini kmalu shodili dve sestrici: strokovna opearska in kmetijsko delavska organizacija. Obe organizaciji sta potrebni, predvsem pa zadnja v svrhu sodelovanja pri agrarni reformi. Le vkup!

Oh ta oblačilnica.

V Mariboru so ustanovili oblačilnico za mariborsko in ptujsko okoliš, da si more ljudstvo preskrbeti vsaj nekoliko obleke, ki jo tako mnogo potrebuje. Kakšno smolo pa imajo lahko odjemalci, nam naj dokaže ta primer: Iz ptujske okolice sta prišla dne 22. februarja po blago dva prilatelja v Maribor. Blago sta plačala in odšla sta po mestu ter sedla na neko klon, da si ogledata bolnatančno svoj zaklad. Ko tako obračata blago, stopi k njima volaški redar in zahteva, da mu pokažeta obrtni list, češ, da sta trgovca ali pa celo verižnika. Dva železničarja sta menda bila in ker se nista mogla dovtel izkazati, in le redar aretirat, odvedel na komisariat, tam so in zaslišavali in vsi protesti niso nič pomagali. Tam so imela grozila z zaporo, če ne bosta tiho. Moža sta bila seveda razburjena zaradi tega dogodka. Tam so imela tudi očitali velike nerednosti mariborskih železničarjev, čeprav jih to ni nič brigalo. Imena dotičnega redarja obdolženca nista izvedela, dasi sta ga zahtevala. Končno so oba »grešnika« peljali še pred komisarija, ki le na kmalu uvidel, da je bil ta lov preneget in zmota. Da je bilo vse to neprimetno za oba obdolženca, je jasno, in v takih obdolžitvah, ko se moža sploh nista

sumljivo obnašala, naglica res ni bila na mestu. Tukai sta prišla v preiskavo dva poštenjaka, veliki verižniki, ki se znajo skrivati, jih roka pravice čisto ne doseže.

Sv. Marko niže Ptula.

Gotovo bo javnost zanimalo zvešdeti o našem Sv. Marku. Da imamo tudi pri nas zagrizene klerikalce, je obče znano. Da pa delajo tudi tako po starem režimu svojega voditelja, to pa še nismo vedeli. Imeli smo shod, pri katerem se je laskalo ženam, češ kako potrebna je volilna pravica za žene in dekleta, da bi zmagali klerikalci. Resolucija se je najbrž že prejšnji večer kovala v farovžu, saj lo je izročil župnik med shodom poslanca. Bolje bi bilo učiti, da je en Bog in ne več, ker na pr. pravilo nekateri slabopodučni ljudje, če gredo večim bolnikom na spoved, da imajo dva ali več bogov s seboj. Da pa ljudstvo zelo spoštuje naše častite gospode, lahko uvidite iz sledečega. Če pravilo gospodu kaplanu njegovi orli: »Aufhik kaplan! Prekleti pop!« pa njegova dekleta dekliške zveze: »Pobček« ter lih gospodič še vendar vabi k svoji stranki, vemo kako je. Ali ni smešno pri Sv. Marku?

Gomilsko.

Nedavno so priredili gomilski klerikalci občni zbor svojega bralnega društva. V ta namen so na zbor poklicali duhovnika, dr. Hohnjevca. Ta je govoril sprva v poljudnih besedah o pomenu bralnega društva, nakrat pa je začel udrihati do vsem, kar ni klerikalnega, predvsem pa čez socialne demokratke, katere je tituliral z »nazibranješimi« priimki. Posebno so mu bile pri srcu bodoča občinske volitve. Prvo besedo v občini seveda ima g. župnik. Izpolnil je listo kandidatov za občinske volitve. V osredle je postavil prejšnje odbornike, ki so med vojno neusmiljeno denuncirali moze in fante pri orožništvu. Naprednejši so hoteli ugovarjati, župnik pa jim je takoj postregel z alkoholom in stvar je bila ugodno rešena. In takšni ljudje naj bi torej vodili našo občino? Može in mladeniči Gomilčani bomo pri volitvah pokazali, da takim klerikalce na smetišče in si vsvarili socialistično občino, ki bo vsvarila blagostanje vsem občanom. — Veš kmetov.

Aprovizacija.

Prodaja cenejša moka za člane mestne aprovizacije. Na rumene izkaznice za cenejšo prehrano dobe stranke, ki so oddale svoje kupone na magistratu, cenejšo moko v volni prodajalni, Gosposka ulica. Vsaka oseba dobi začasno tri kg bele moka za pecivo št. 0. Kilogram moka stane 5 K 50 vin. Kdor dobi moka več kakor za 2 osebi, naj prinese vrečo s seboj. Vreče se zaračunajo. Moka se razdeljuje na tiste številke, ki so črno natisnile ali napisane spodaj pod podpisom stranke, oziroma komisarija. Moka se deli po sledečem redu: Dne 6. marca: na št. 1260 do 1300 od 8. do 9. predp., na št. 1300 do 1350 od 9. do 10. predp., na št. 1350 do 1400 od 10. do 11. predp., na št. 1400 do 1450 od 11. do 12. predp., na št. 1450 do 1500 od 2. do 3. pop., na št. 1500 do 1550 od 3. do 4. pop., na št. 1550 do 1600 od 4. do 5. pop., na št. 1600 do 1650 od 5. do 6. pop.

Izdajatelj Ivan Milnar.

Odgovorni urednik: Jak. Vehovec. Tisk »Učif. tiskarne« v Ljubljani.

Arhitekt in mestni stavbenik Robert Smielowski Rimska cesta 2.	Arhitekt in stavbeno podjetje Viljem Treo Gospodskova cesta 10.	Gramofoni, godbeni avtomati A. Rasberger Sodna ulica 5.	Žarstvo „Svetla“ Mestni trg št. 25.	Raznovalne aparate Opalographie in potrebnice k istim dobavi The Rex Co. Šelenburgova ul. 7.	Arhitekt in mestni stavbenik Robert Smielowski Rimska cesta 2.
Arhitekt in stavbeno podjetje Viljem Treo Gospodskova cesta 10.	Elektrotehnični predmeti „Svetla“ Mestni trg 25.	Graver A. Černe Dvorni trg 1.	Manufakturna in zaloga obiek Schwab & Bizjak Dvorni trg 3.	Prodaja in popravila pis. strojev The Rex Co. Šelenburgova ulica 7/I.	Arhitekt in mestni stavbenik Robert Smielowski Rimska cesta 2.
Gramofoni, godbeni avtomati A. Rasberger Sodna ulica 5.	Fotograf Veličan Bešter Aleksandrova cesta 5.	Lesna veletrgovina Regove & Comp. Kolodvorska ulica 31.	Tehnične potrebnice Odon Koutny Kolodvorska ulica 37.	Špodlca F. & A. Uher Šelenburgova ulica 4.	Arhitekt in mestni stavbenik Robert Smielowski Rimska cesta 2.
Žarstvo „Svetla“ Mestni trg št. 25.	Mizarstvo Josip Slejko Zg. Šiška št. 82.	Oblast. konces. zavod za pokončavanje miki in mrdesa Miroslav Zor Kolodvorska ulica št. 39/II.	Stavb. in pohištveni pleskar in ličar Josip Jug Rimska cesta št. 16.	Gostilna „Mali Triglav“ Karol Cigler Spodnja Šiška pri državnem kolodvoru.	Arhitekt in mestni stavbenik Robert Smielowski Rimska cesta 2.
Raznovalne aparate Opalographie in potrebnice k istim dobavi The Rex Co. Šelenburgova ul. 7.	Kleparstvo in vodovodna inštalacija Alojzij Goršič Sp. Šiška, Kavčikova c. 224.	Avtomobili, motorji, kolesa, pnevmatika, autogaraža J. Gorec Gospodskova c. 14.	Pristna domača vina, najizbornejša kulinja pri „Zagorjanki“ Židovska ul. št. 1.	Export devljev Aleksander Oblat Sv. Petra c. št. 16.	Arhitekt in mestni stavbenik Robert Smielowski Rimska cesta 2.
Restavracija „Maribor“ Dragotin Jančič Aleksandrova cesta 11.	Modna trgovina Franjo Mayer, Glayni trg. Kopč & Nifergal, Glavni trg.	Nakup in prodaja posestev H. Havlik nasl. J. Simičič Gregorčičeva ulica 6.	Specerije Adolf Weigert, Aleksandrova c. 13. Ford. Greiner, Gosposka ulica 2.	Trgovina z mešanim blagom Marija Slemenšek Maloštrva ulica 17.	Arhitekt in mestni stavbenik Robert Smielowski Rimska cesta 2.
Manufakturna Dragotin Jančič Aleksandrova cesta 11.	Modna trgovina Franjo Mayer, Glayni trg. Kopč & Nifergal, Glavni trg.	Nakup in prodaja posestev H. Havlik nasl. J. Simičič Gregorčičeva ulica 6.	Specerije Adolf Weigert, Aleksandrova c. 13. Ford. Greiner, Gosposka ulica 2.	Trgovina z mešanim blagom Marija Slemenšek Maloštrva ulica 17.	Arhitekt in mestni stavbenik Robert Smielowski Rimska cesta 2.

Pravem kompanjona, ki ima nekaj pre-
doro dočeta mizarstvo obrt tu v Ljub-
ljani. Ponudbe upravi „Napreja“ pod
„kompanjon“.

Moško kolo se dobro ohranjeno, se ku-
pi. Naslov pove uprava
Napreja.

Proda in kupuje se žebelni vosek in
med v večji množini; dalje se proda
še 1 alfa Separator, 2 stiskalnici
za sadje, 25 kg nežgane fine kave, 20
steklenic 1 1/2 litra sladkor, madnovec,
80 škaflov za med, 2 strojna mlinca za
moko, 1 moško kolo, 150 kg modre
gaitice, 4 sodčke oljate barve ter 2 rab-
ljane železne peči. Pozve se pri trgovcu
Jurij Jenko, Škofjaleka. 311

Modni salon
stuchly - Maške
Ljubljana
Zvezda ul. 3 -- Dvorski trg 1
Priporočam veliko izbiro naj-
novejših svetilnih
klobukov in čepov za dame in deklice.
Popravila točno in ceno.
Zalni klobuki vedno v zalogi.
289

Cigaretni papir

sledede vrste:
Golub, Club, Abadie, Samum
priporočam na debelo:
„Uranus Papirnica“
Ljubljana, Mestni trg št. 11.

Samostojni 313
automonter
se sprejme pri
tvrdki J. Gorec,
prijava Ljubljana,
Gospodarska cesta 14.

Razpošiljam 296
po pošti in železnici
fini polnomasten
TRAPISTOVSKI SIR

kg K 39.—
Vinko Hmelak,
Maribor, Stolni trg št. 6.

KAJO DELIC,
zlatar in draguljar
Ljubljana Mikšjeva ul. 4
priporočam svojo

zlatarsko in draguljarsko delavnica
za nova dela in popravila vsake
vrste, kakor tudi za pozlato-
vanje in posrebovanje.
V zalogi ima zlatnine in srebr-
nine, poročne prstane po vseh
uzoreh in merah, uhane i. t. d.
Kupuje tudi zlato in srebro ter
plačuje po najvišjih cenah, ali
pa izmenjava za novo blago.

Vsakovrstne slamnike

slamnate torbice (cekarje)
predpražnike; vse različne
slamnate izdelke, priporočam
gospodom trgovcem in ce-
njenemu občinstvu v obilno
naročbo 314

FRANJO CERAR,
tovarna slamnikov v Stobo, p. Domžale pri Ljubljani.

Jedki kamen
(Seifenstein) 316

za kuhanje mila kg K 36 raz-
pošilja s povzetjem

tvrdka J. Kastelle,
Novomesto št. 112.

Pravo angleško modno blago

za obleke ter modne hlače se
zopet dobi, dokler traja zaloga, pri

prvi Kranjski razpošiljalni
Schwab & Bizjak

Dvorski trg št. 3. **Ljubljana** Pod Narod. kavarno.
Velika zaloga doma izgotovljenih oblek.

Samo na debelo!

Gaspari & Faninger, Maribor.

Dospelo je:

Lissavrvica, mohairščetka, lamalustre, krstne
garniture, vezala za črevlje, la. sukanec, kvač-
kanec, bombaž za nogavice in za vezanje, stenj,
obrisače, žepni robci, robci za glavo, ovrainica,
koppertrakovi, kronensvila, čipke in vezenja vseh
vrst, moške in ženske nogavice, dretni in sploh
-- vse vrste druge drobnine in galanterije. --
V zalogi vsi kranjski izdelki, kakor:
-- glavniki, vsakovrstne kartače, biči itd. --

Samo na debelo!

J. grofa Thurnskega jeklarna na Ravnah
(Guštanj-Rayne, Slovenija) 302
ima na razpolago nekoliko množino

kovan. strojnega jekla
(za transmisijske valke)

v dimenzijah 85 do 130 mm (trdnost približno 70 kg).

Lesni skladiščnik
in lesni manipulant

dobi takoj službo pri

gozdni ind. d.d., Croatia

Gospodarska cesta 2-II. 315

Vsak trgovec in obrtnik si kupi
Krottmayer-Boisotovo „Dvostavno in ameriško knjigovodstvo“.

Ta knjiga je neobhodno potrebna za vsakega, ki
ima voditi knjige, delati bilanco, voditi tovarno,
izdajati in sprejemati menice itd. Omenjena knjiga
je edino in prvo moderno dalo te vrste v slo-
venskem jeziku. Dobiva se v vseh boljših knji-
garnah in v zalogi „Zasebnega učnega zavoda
Legat“ v Mariboru, Vetrinjska ulica 17, I. nadstr.
Cena K 12, s povzetjem K 14. 307

Jugoslavenska tvornica tjestenina

traži jednog

poslovodju

dotično stručnjaka u proizvodnji tjestenina

sa dugogodišnjom praksom u proizvodnji svih vrsti
tjestenina (makarone, fidelina i. t. d.) Nastup odmah.
Prijednost imadu oni, koji su radili sa strojevima
tt. Werner i Pfeleiderer. Ponude sa prijepisima svjedožbi,
eventualno i sa fotografijom imadu se priposlati pod
„Tvornica tjestenina“ upravi ovoga lista. 306

Bratovskoskladnični zdravnik

za premogovnik Rajhenburg

Trboveljske premogokopne družbe se išče. Nastop službe
15. majnika 1920. Plača po dogovoru. Cenjene ponudbe
na Bratovsko skladišnico Trbovlje. 300

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem so-
rodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest,
da je naša predraga soproga, mati, hči, sestra,
svakinja in teta

Terezinka Bobnar roj. Tomšič

stotnikova soproga

dne 2. sušca po dolgi mučni bolezni preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši dne
6. sušca 1920 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti
v Solnogradu, Neutorgasse 19.

V Solnogradu, dne 3. sušca 1920.

Žalujejoče rodbine

Bobnar-Jeva, Tomšič-eva, dr. Tomšič-eva
in Smoletova.

Marija Tičar, Tovarniška zaloga
= Ljubljana = papirja =
Selenburgova ulica. :: In razglednic ::

Nakupovalna zadruga

za konzumne in produktivne zadruge in zavode

R. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Aleksandrova ulica št. 5

priporočam svojim članom

nakup najrazličnejšega blaga!

Delavci ali delavke,

ki so vajeni

pletanja nogavic

na ročne stroje kakor n. pr.
na „Wederman“ ali „Styria“
se proti dobri plači in oskr-
bi takoj sprejmejo.

Hermína Spiller, Mehanična
pletiona čarapa, O s i j e k I,
Anina ul. 1. 209

Priporočamo:

JOSIP JUG

staybeni - pohištveni
pleskar in ličar

LJUBLJANA
Rimska cesta 16.

Svoboden ogled! Pohištvo. Ceniki zastoj!

Spalne, jedilne in gospodarske sobe, kuhinjska oprava,
podložki modroci, otomane, spalnici in dekoracijski di-
vani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in
trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse
vrste lesenega, železnega in tapciranega pohištva v
vsakem slogu od proste do najfinejše izvršitve po
-- jako nizkih cenah pri tvrdki za pohištvo --

Karol Preis, Maribor, Stolni trg 6.

Ivan Premerl, Ljubljana, kolodvorska ulica št. 18.

Priznani fini
kranjski
firnež

lastni izdelek
razpošilja